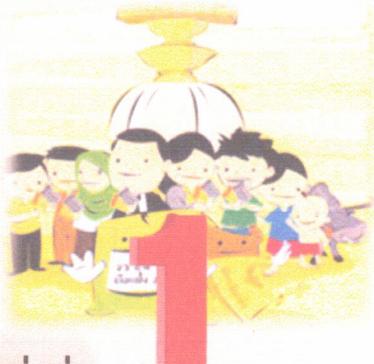

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

เรื่อง กว่าหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

เรียบเรียงโดย
นางเพียงใจ วงศ์กระจาง
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบูรณ์ อําเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช
สังกัดเทศบาลเมืองปากพนัง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดนครศรีธรรมราช

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิตในสังคม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ จัดทำขึ้น จำนวน ๖ ชุด ดังนี้

ชุดที่ ๑ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

ชุดที่ ๒ เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและประเทศ

ชุดที่ ๓ เรื่อง พลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย

ชุดที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม

ชุดที่ ๕ เรื่อง วัฒนธรรมไทยและอาเซียน

ชุดที่ ๖ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงในระบบของการปกครองไทย

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ชุดที่ ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เน้นการสืบเสาะหาความรู้ ส่งเสริมกระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ฝึกฝนให้ ใช้กระบวนการคิดแบบโครงการ และกระบวนการกลุ่ม สามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ โดยมีครูเป็นที่ ปรึกษา แนะนำและคอยอำนวยความสะดวก ตลอดจนติดตามผลการศึกษาอย่างใกล้ชิด

ผู้เรียบเรียงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการ ชุดนี้จะให้ประโยชน์แก่นักเรียนในการเรียนรู้ นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม สามารถพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ดีขึ้น สามารถนำความรู้ไปใช้อย่างมีเหตุผล มีคุณธรรมและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

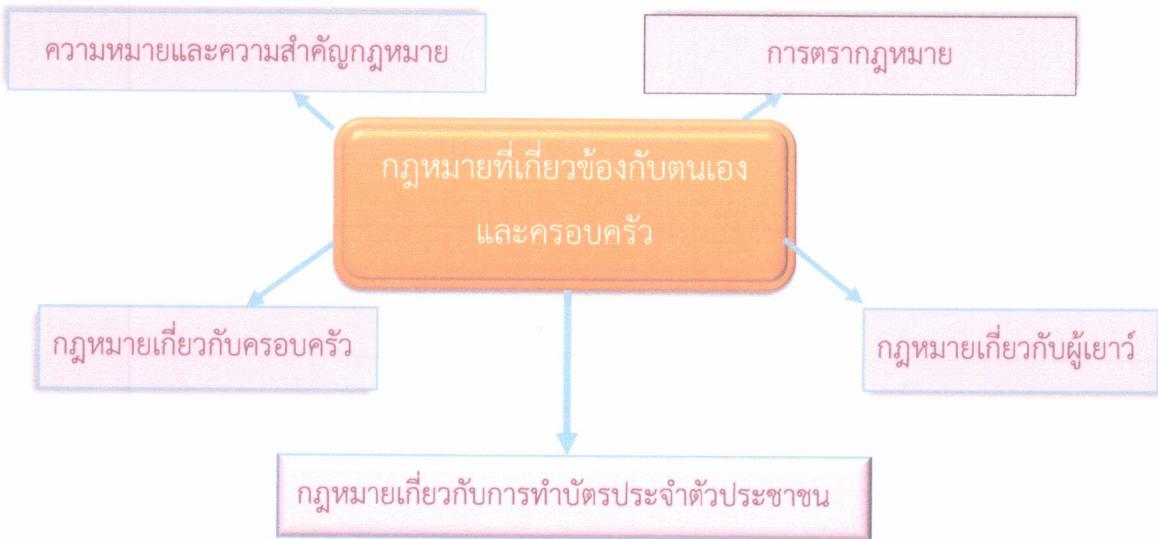
เพียงใจ วงศ์กระจาง

สารบัญ

หน้า	
ก	คำนำ
ข	สารบัญ
ค	ผังมโนทัศน์
ง	คำชี้แจงสำหรับครู
จ	คำชี้แจงสำหรับนักเรียน
๑	มาตรฐานการเรียนรู้
๒	แบบทดสอบก่อนเรียน
๓	ใบความรู้ที่ ๑ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว
๔	ใบงานที่ ๑ ความหมายและความสำคัญของกฎหมาย
๕	ใบงานที่ ๒ กระบวนการตรากฎหมาย
๖	ใบงานที่ ๓ กฎหมายเกี่ยวกับตนเอง
๗	ใบงานที่ ๔ กฎหมายเกี่ยวกับครอบครัว
๘	แบบทดสอบหลังเรียน
๙	บรรณานุกรม
๑๐	ภาคผนวก
๑๑	เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน
๑๒	แนวคำตอบใบงานที่ ๑
๑๓	แนวคำตอบใบงานที่ ๒
๑๔	แนวคำตอบใบงานที่ ๓
๑๕	แนวคำตอบใบงานที่ ๔
๑๖	ประวัติผู้เรียบเรียง

ผังโน้ตค้น

คำชี้แจงสำหรับครู

เอกสารชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ในสังคม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ มีจำนวนทั้งหมด ๖ ชุด ซึ่งเอกสารชุดนี้เป็นชุดกิจกรรมการเรียนรู้ชุดที่ ๑ กว้างหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว ครูผู้ใช้ชุด กิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ควรจะศึกษาขั้นตอนในการใช้ชุดกิจกรรมให้เข้าใจ ดังนี้

๑. ครูต้องเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานให้ครบกับจำนวนนักเรียน
๒. ครูต้องเตรียมการสอนล่วงหน้าและเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อม
๓. จัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้และคู่มือครู โดยเฉพาะเนื้อหาที่จะสอนอย่างละเอียด
๔. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๕-๖ คน โดยภายในกลุ่มจะต้องคละนักเรียนทั้งสามระดับ คือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน แล้วเลือกประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขาธุการกลุ่มทุกครั้ง โดยสับเปลี่ยนหน้าที่
๕. ให้นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน จนครบทุกขั้นตอน
๖. ประเมินผลการเรียนระหว่างการเรียน และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน รวมแล้ว นักเรียนต้องได้คะแนนร้อยละ ๘๐ ขึ้นไปถือว่าผ่านเกณฑ์

คำชี้แจงสำหรับนักเรียน

เอกสารชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงการฯ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำเนินชีวิต ในสังคม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งเอกสารชุดนี้เป็นชุดกิจกรรม การเรียนรู้ชุดที่ ๑ กว่าหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว เป็นสื่อการเรียนการสอนที่นักเรียนใช้เป็น คู่มือเพื่อการเรียนรู้แบบโครงการฯ ซึ่งจะเกิดผลดีเมื่อนักเรียนปฏิบัติตามขั้นตอนดังนี้

๑. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ เพื่อวัดความรู้ก่อนเรียน
๒. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละ ๕-๖ คน โดยภายในกลุ่มต้องคละ นักเรียนทั้ง ๓ ระดับคือ เก่ง ปานกลาง และอ่อน แล้วเลือกประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม และเลขานุการกลุ่มทุกครั้งโดย สับเปลี่ยนหน้าที่ทุกครั้ง
๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้
๔. นักเรียนศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้ และวิธีดำเนินการทำกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม
๕. นักเรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในแต่ละกิจกรรม
๖. นักเรียนศึกษาใบความรู้ในแต่ละกิจกรรมเพิ่มเติม
๗. เมื่อนักเรียนทำกิจกรรมครบถ้วนกิจกรรมแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจอีกครั้ง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๒.๑

เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และ ซึ้งรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒

เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และ ซึ้งรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์

ตัวชี้วัด

ส ๒.๑ ม๒/๑ อธิบายและปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ

ส ๒.๒ ม๒/๑ อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย

1

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวของกับตนเองและครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้เฉพาะในเรื่องใด

- ก. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- ข. สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย
- ค. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ง. องค์กรอิสรภาพตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๒. กฎหมายฉบับใดที่ประกาศใช้ในกรณีฉุกเฉิน ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้

- ก. กฎกระทรวง
- ข. พระราชกำหนด
- ค. พระราชบัญญัติ
- ง. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

๓. ขั้นตอนการพิจารณากฎหมายในสภาก្រรู隧 วาระที่สองนั้น มีลักษณะอย่างไร

- ก. รับฟังการของกฎหมาย
- ข. พิจารณาหลักการแห่งร่าง
- ค. พิจารณารายละเอียดของร่าง
- พระราชบัญญัติ

๔. แก้ไขเพิ่มเติมแล้วลงมติว่าจะรับร่างพระราชบัญญัติหรือไม่

- ก. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เยาว์
- ข. ผู้ปกครอง บิดาหรือมารดาของผู้เยาว์
- ค. ผู้ที่ทำกิจการงานต่างๆ แทนผู้เยาว์ก่อนบรรลุนิติภาวะ

๕. บุคคลซึ่งจะดำเนินติกรรมแทนผู้เยาว์ หรือให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม

๖. นิติกรรมในข้อใด ที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้ด้วยตนเอง

- ก. สมัครงาน
- ข. ซื้อรถจักรยานยนต์
- ค. กู้ยืมเงิน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท
- ง. ทำพินัยกรรมเมื่ออายุครบสิบห้าปีบริบูรณ์

๗. ผู้ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ต้องมีอายุตามเกณฑ์ในข้อใด

- ก. ๗ ปีบริบูรณ์ จนถึง ๖๐ ปีบริบูรณ์
- ข. ๑๗ ปีบริบูรณ์ จนถึง ๖๐ ปีบริบูรณ์
- ค. ๑๕ ปีบริบูรณ์ จนถึงตลอดชีวิต
- ง. ๑๕ ปีบริบูรณ์ จนถึง ๕๐ ปีบริบูรณ์
- ๙. ชานนท์ อายุ ๑๙ ปีบริบูรณ์ จะทำการหมั้นกับสายฝน อายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ได้หรือไม่

- ก. ได้ เพราะทั้งสองคนอายุเกิน ๑๕ ปีบริบูรณ์แล้ว
- ข. ไม่ได้ เพราะทั้งชานนท์และสายฝนยังเป็นผู้เยาว์

- ค. ไม่ได้ เพราะชานนท์และสายฝนอายุไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์
- ง. ได้ แต่ต้องให้บิดามารดาของชานนท์และสายฝนให้ความยินยอม

๑๐. โก้หมั้นกับดาวแล้ว โก้ให้หวานเพชรเป็นของหมั้นแก่ดาว ต่อมาโก้ทะเลาะกับดาว โก้จึงขอ

เหวนเพชรคืน โก้สามารถเรียกเหวนเพชรคืน
จากดาวได้หรือไม่

- ก. ได้ เพราะเหวนเพชรเป็นของโก้
- ข. ได้ เพราะทั้งสองยังไม่ได้ทำการสมรสกัน
- ค. ไม่ได้ เพราะดาวเป็นผู้ครอบครองเหวนเพชรwanนั้น
- ง. ไม่ได้ เพราะเมื่อหมั้นกันแล้วของหมั้นตกเป็นสิทธิ์ของดาว
- ๙. นายเมฆมีภารยาชื่อฝน มีบิดาชื่อดิน มีมารดาชื่อดาว มีพี่ชื่อหมอก มีน้องชื่อรายต่อมานายเมฆถึงแก่กรรม ผู้ใดมีสิทธิได้รับมรดก

 - ก. ฝน
 - ข. ดิน ดาว
 - ค. ฝน ดิน ดาว
 - ง. ฝน ดิน ดาว หมอก ราย

- ๑๐. ใหญ่ อายุ ๓๐ ปีบริบูรณ์ต้องการรับติ่มอายุ ๑๙ ปีบริบูรณ์ เป็นบุตรบุญธรรม โดยพ่อแม่ของติ่มให้ความยินยอมจะได้หรือไม่
 - ก. ได้ เพราะพ่อแม่ของติ่มให้ความยินยอม
 - ข. ได้ เพราะใหญ่อายุเกิน ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว
 - ค. ไม่ได้ เพราะติ่มเป็นวัยรุ่นอายุเกิน ๑๕ ปีแล้ว
 - ง. ไม่ได้ เพราะใหญ่มีอายุแก่กว่าติ่มไม่ถึง ๑๕ ปี

ในความรู้

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวของกับตนเองและครอบครัว

1

๑. กฎหมาย

ความหมายและความสำคัญของกฎหมาย คือ ข้อบังคับของรัฐซึ่งกำหนดความประพฤติของประชาชน เจตนาการมโนสำคัญของระบบประชาธิปไตย คือ

- ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ
- มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามกฎหมายต่อส่วนรวม

ประเภทของกฎหมาย แบ่งได้ ๓ ประเภท ดังนี้

ประเภทที่แบ่งตามลักษณะการใช้กฎหมาย เน้นให้เห็นว่ากฎหมายถูกนำไปใช้อย่างไร ซึ่งมี ๒ ประเภท คือ

- กฎหมายสารบัญยุติ คือ กฎหมายที่กำหนดหลักการทั่วไปและบัญญัติสิทธิและหน้าที่ของบุคคลทั้งในทางอาญาและทางแพ่ง

- กฎหมายวิธีบัญญัติ คือ บทกฎหมายที่นำกฎหมายสารบัญยุติใช้ตามกระบวนการของกฎหมาย โดยผ่านวิธีทางการศาล

ประเภทที่แบ่งตามข้อความในบทบัญญัติของกฎหมาย มี ๓ ประเภท คือ

- กฎหมายมหาชน คือ กฎหมายที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชนของรัฐ
- กฎหมายเอกชน คือ กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับเอกชนที่อยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน

- กฎหมายระหว่างประเทศ คือ กฎหมายที่มีหลักการและกฎหมายที่ความประพฤติ

ประเภทที่แบ่งตามลักษณะการตรากฎหมาย มี ๓ ประเภท คือ

- กฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติ มี ๒ ประเภท ได้แก่ พระราชบัญญัติ และพระมูลกฎหมายอาญา

- กฎหมายของฝ่ายบริหาร มี ๔ ประเภท ได้แก่ พระราชกำหนด พระบรมราชโองการ พระราชกฤษฎีกา และกฎกระทรวง

- กฎหมายท้องถิ่น เป็นกฎหมายที่รัฐมอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒ การตรากฎหมาย

กระบวนการตรากฎหมาย

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับการปกครองประเทศ การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ผู้มีสิทธิเสนอร่าง มี ๓ กลุ่ม ได้แก่

- คณะรัฐมนตรี
- สมาชิกรัฐสภา
- ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

การพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ กระทำเป็น ๓ วาระ ได้แก่

- รับหลักการ ด้วยวิธีการออกเสียงลงคะแนน
- พิจารณาเรียงลำดับมาตรา ให้อิสระยังข้างมากของแต่ละสถาปัตย์
- การออกเสียงลงคะแนน

การตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

- เมื่อรัฐสภาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว ให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญ

พิจารณา

- หากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญได้ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยกไป
- ข้อความที่ตกไป ให้ส่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญคืนรัฐสภา เพื่อแก้ไข

พระราชบัญญัติ เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา

ขั้นตอนการตราพระราชบัญญัติ

- การเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- การพิจารณาเรื่องพระราชบัญญัติ
- ผู้ตราพระราชบัญญัติ
- การใช้บังคับเป็นกฎหมาย

พระราชกำหนด เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ทรงตราตามคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

ประเภทของพระราชกำหนด มี ๒ ประเภท ได้แก่

- พระราชกำหนดทั่วไป
- พระราชกำหนดเกี่ยวกับภาษีอากรหรือเงินตรา

หลักเกณฑ์การตราพระราชกำหนด

- การตราพระราชกำหนดทั่วไป
- การตราพระราชกำหนดเกี่ยวด้วยภาษีอากรหรือเงินตรา
- ขั้นตอนการตราพระราชกำหนด

พระราชกฤษฎีกา เป็นกฎหมายที่พระมหากษัตริย์ตราขึ้นโดยคำแนะนำของคณะรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์การตราพระราชกฤษฎีกา

- การตราพระราชกฤษฎีกาเกี่ยวกับฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ รัฐธรรมนูญกำหนดให้ตราพระราชกฤษฎีกาที่สำคัญเกี่ยวกับฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ
- การตราพระราชกฤษฎีกาโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญ เป็นการตราพระราชกฤษฎีกาเพื่อใช้กับฝ่ายบริหารเท่านั้น

– การตราพระราชบัญญัติโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายแม่บท ที่ใช้อำนาจตราพระราชบัญญัติได้

ขั้นตอนการตราพระราชบัญญัติ

- การเสนอร่างพระราชบัญญัติ ผู้ที่เกี่ยวข้องหรือได้รักษาการตามกฎหมายแม่บทที่บัญญัติให้ออกพระราชบัญญัตินี้เป็นผู้มีอำนาจเสนอร่างพระราชบัญญัติ
- การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจพิจารณา
- การตราพระราชบัญญัติ พระมหากษัตริย์เป็นผู้มีอำนาจพิจารณา
- การใช้บังคับเป็นกฎหมาย พระราชบัญญัติบังคับเป็นกฎหมายเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การมีส่วนร่วมในการตรากฎหมายของประชาชน ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คนมีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้ โดยมีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

ผู้มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ จะต้องเป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้ง

รูปแบบการจัดทำร่างพระราชบัญญัติ จะต้องมีหลักการเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทยหรือแนวโน้มบายพื้นฐาน

วิธีการเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติ มี ๒ วิธี ดังนี้

- การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- การเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

๓. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเองและครอบครัว

ความหมายของผู้เยาว์ คือ บุคคลที่มีอายุไม่ถึง ๒๐ ปีบริบูรณ์

ความสามารถของผู้เยาว์ ในกฎหมายกำหนดไว้ ดังนี้

การสมรส ต้องมีอายุครบ ๑๗ ปีบริบูรณ์ หรือศาลออนุญาตให้สมรสได้ การสมรสจะต้องจดทะเบียนตามกฎหมายแล้วเท่านั้น

การทำนิติกรรม ต้องได้รับความยินยอมจากผู้แทนโดยชอบธรรม จึงจะสมบูรณ์ตามกฎหมาย

การทำการได้ ๆ กฎหมายจำกัดความสามารถของผู้เยาว์ไว้ ทำให้เกิดความไม่สงบและเสียเวลาในการไปขอนุญาตผู้แทน จึงกำหนดข้อยกเว้น ๓ ประเภท ดังนี้

– นิติกรรมที่ทำให้ผู้เยาว์ได้มาซึ่งสิทธิอันได้อยู่หนึ่งหรือเพื่อหลุดพ้นจากหน้าที่อันได้อยู่หนึ่ง

– นิติกรรมที่ผู้เยาว์ต้องทำเองเฉพาะตัว

– นิติกรรมที่จำเป็นเพื่อการดำเนินชีพของผู้เยาว์

การทำพินัยกรรม ต้องมีอายุครบ ๑๕ ปีบริบูรณ์

การประกอบธุรกิจการค้าและทำสัญญาเป็นลูกจ้าง ผู้เยาว์สามารถทำธุรกิจได้ โดยธุรกิจนั้นอาจมาจากการที่เป็นมรดกของครอบครัวตกทอดมา

กฎหมายเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือบัตรและทางราชการ

พระราชบัญญัติบัตรประจำตัว กำหนดหลักเกณฑ์การขอเมืองบัตรประจำตัวประชาชนไว้ดังนี้

- บุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ และมีชื่อในทะเบียนบ้าน
- บุคคลต่างด้าวที่ได้สัญชาติไทยหรือได้กลับคืนสัญชาติไทย
- บุคคลที่ได้เพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน
- บุคคลที่พ้นสภาพจากการได้รับการยกเว้น

กฎหมายเกี่ยวกับครอบครัว

การหมั้น ในทางกฎหมาย คือ การที่ชายหญิงสัญญาว่าจะทำการสมรสและอยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา จะต้องมีของหมั้นและสินสอด การหมั้นมีเงื่อนไข ๒ ประการ ดังนี้

- อายุของคู่หมั้น จะต้องมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์
- ความยินยอมของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ถ้าอายุไม่ครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์หรือผู้เยาว์จะไม่สามารถทำการหมั้นด้วยตนเองได้ ต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดาหรือผู้ปกครองก่อน

การหมั้นจะมีความสมบูรณ์ จะต้องมีสิ่งประกอบ ๒ ประการ ได้แก่

- ของหมั้น
- สินสอด

การสมรส หลักเกณฑ์การสมรส มี ๓ ประการ ได้แก่

การสมรสมีหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติ ดังนี้

- คู่สมรสต้องเป็นชายและหญิง
- ต้องกระทำโดยสมัครใจ
- อยู่กินฉันสามีภริยา
- ต้องมีคู่สมรสเพียงคนเดียว

เงื่อนไขการสมรส มี ๒ ส่วน ได้แก่

เงื่อนไขการสมรส มี ๓ ประการ ได้แก่

- ชายและหญิงต้องมีอายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์
- ชายและหญิงแสดงความยินยอมเป็นสามีภริยากันต่อหน้านายทะเบียนและมีการจดทะเบียนสมรส

การสมรสจะมีผลสมบูรณ์เมื่อชายหญิงจดทะเบียนสมรสต่อหน้านายทะเบียน

เงื่อนไขที่เป็นข้อห้าม มี ๕ ประการ ได้แก่

- ชายหรือหญิงที่เป็นบุคคลวิกฤตหรือศาสรสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
- ญาติสืบสายโลหิตจะสมรสกันไม่ได้
- ผู้รับบุตรบุญธรรมและบุตรบุญธรรมจะสมรสกันไม่ได้
- สมรสในขณะที่ตนมีคู่สมรสอยู่แล้วไม่ได้
- หญิงที่เคยสมรสมาแล้วแต่สามีตาย หรือการสมรสครั้งก่อนสิ้นสุดลงโดยสาเหตุอื่น

ความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา มีดังนี้

ความสัมพันธ์ด้านส่วนตัว สามีและภริยาต้องช่วยเหลือเลี้ยงดูกัน

ความสัมพันธ์ด้านทรัพย์สิน มี ๒ ประเภท คือ

- ทรัพย์สินส่วนตัว คือ ทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยเฉพาะ คู่สมรสอีกฝ่ายหนึ่งไม่มีอำนาจมาเกี่ยวข้อง
- สินสมรส คือ ทรัพย์สินที่เป็นกรรมสิทธิ์ร่วมกันของคู่สมรหั้งสองฝ่าย

การรับรองบุตร บุตร แบ่งเป็น ๓ ประเภท ดังนี้

บุตรชอบด้วยกฎหมาย มี ๒ ประเภท ได้แก่

- บุตรในสมรส คือ เด็กที่เกิดจากบิดามารดาที่ได้จดทะเบียนสมรสกันตามกฎหมาย
- บุตรนอกสมรส คือ เด็กที่เกิดจากบิดามารดาที่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน

บุตรนอกกฎหมาย คือ บุตรที่เกิดจากบิดามารดาไม่ได้จดทะเบียนสมรสกันและไม่ได้ดำเนินการให้เป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของบิดา

บุตรบุญธรรม คือ บุตรของคนอื่นแต่เข้ามาเป็นบุตรด้วยการจดทะเบียน สำหรับหลักการ

รับบุตรบุญธรรมมีดังนี้

– ผู้รับบุตรบุญธรรมต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า ๒๕ ปี และต้องมีอายุมากกว่าบุตรบุญธรรมอย่างน้อย ๑๕ ปี

- ผู้เป็นบุตรบุญธรรมที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๕ ปี จะต้องให้ความยินยอมด้วย
- บุตรบุญธรรมที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต้องได้รับคำยินยอมจากบิดามารดาผู้นั้น
- ผู้รับบุตรบุญธรรมหรือผู้ที่จะเป็นบุตรบุญธรรม ถ้ามีคู่สมรสต้องได้รับความยินยอมจากคู่สมรสก่อน

- การรับบุตรบุญธรรมมีผลเฉพาะตัวผู้จดทะเบียนเป็นผู้รับบุตรบุญธรรมเท่านั้น

ใบงานที่ ๑

เรื่อง ความหมายและความสำคัญของกฏหมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

๑. กฏหมายคืออะไร

๒. กฏหมายมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

๓. กฏหมายแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

ใบงานที่ ๒

เรื่อง การตราภูมาย

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามและเติมคำในช่องว่างต่อไปนี้

๑. ในการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ได้แก่ _____

๒. หลังจากที่เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาแล้ว จะมีกระบวนการพิจารณาแบ่งออกเป็น ๓ วาระ ได้แก่ _____

๓. เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว ก่อนนำเข้าทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ต้องส่งให้ _____ พิจารณาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

๔. ขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัติ ได้แก่ _____

๕. ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชกำหนด คือ _____

๖. _____ เป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาร่างพระราชกำหนด

๗. ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ คือ _____

๘. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า _____ คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่างพระราชบัญญัติได้

๙. ในการเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อกันครบตามจำนวนที่

๑๐. กฎหมายกำหนดแล้ว จะต้องยื่นเรื่องเสนอต่อ _____ เพื่อพิจารณาตรา เป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล _____

ใบงานที่ ๓

เรื่อง กว่าหมายที่เกี่ยวกับตนเอง

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา และตอบคำถาม

กรณีศึกษาที่ ๑

ゴ อายุ ๑๖ ปี ชวนเก่งซึ่งเป็นเพื่อนอายุ ๑๗ ปี ซึ่งทำการสมรสแล้วไปซื้อรถจักรยานยนต์เพื่อไว้ใช้ขับขี่ไปทำงานในที่ต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน เจ้าของร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์ไม่ยอมขายรถจักรยานยนต์ให้ ทั้ง ๒ คน แต่เก่งได้แสดงหลักฐานการสมรสให้เจ้าของร้านดู

คำถาม

๑. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์ จะขายรถจักรยานยนต์ให้กับใคร จงอธิบายเหตุผล

๒. ครัวไม่สามารถซื้อรถจักรยานยนต์ได้ เพราะอะไร แต่ถ้าเข้าต้องการซื้อรถจักรยานยนต์ เขาควรปฏิบัติอย่างไร

ใบงานที่ ๕

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวกับครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา และตอบคำถาม

กรณีศึกษาที่ ๑

ศิริกานดาและอิสระชัย ทำการหมั้นกันเมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ อิสระชัยมอบของหมั้น คือ แหวนเพชร ๑ วง และสร้อยคอ ๑ เส้น ให้แก่ ศิริกานดา และมอบเงินสด ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่เพื่อแม่ของ กานดา

ศิริกานดาเตรียมซื้อที่นอน หมอนมุ้งเครื่องนอน เป็นจำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อเตรียมการ สมรส แต่อิสระชัย กลับไม่ยอมสมรส

คำถาม

๑. ศิริกานดา มีสิทธิในทรัพย์สินใดบ้าง

.....
.....
.....

๒. ศิริกานดาหรือฝ่ายหญิงมีสิทธิได้รับค่าทดแทนอะไรบ้าง

.....
.....
.....

กรณีศึกษาที่ ๒

CHAN พ่อ อายุ ๖๖ ปี และน้ำทิพย์ อายุ ๒๐ ปี เป็นสามีภรรยา กัน ทั้งสองคนไม่มีบุตร จึงไปขอเด็กชาย ต้อม อายุ ๑๐ ปี ซึ่งเป็นบุตรของน้อมจิตราและนิดหน่อย

คำถาม

๑. CHAN และน้ำทิพย์สามารถรับต้อมเป็นบุตรบุญธรรมได้หรือไม่ อธิบายเหตุผล

.....
.....
.....

๒. การที่CHAN ที่จะรับต้อมเป็นบุตรบุญธรรมได้ตามกฎหมายนั้น จะต้องปฏิบัติอย่างไร

.....
.....
.....

1

แบบทดสอบหลังเรียน

เรื่อง กฎหมายที่เกี่ยวของกับตนเองและครอบครัว

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ผู้ที่จะต้องมีบัตรประจำตัวประชาชน ต้องมี อายุตามเกณฑ์ในข้อใด
 - ก. ๑๕ ปีบริบูรณ์ จนถึง ๕๐ ปีบริบูรณ์
 - ข. ๑๗ ปีบริบูรณ์ จนถึง ๖๐ ปีบริบูรณ์
 - ค. ๗ ปีบริบูรณ์ จนถึง ๖๐ ปีบริบูรณ์
 - ง. ๑๕ ปีบริบูรณ์ จนถึงตลอดชีวิต
๒. ในญี่ปุ่น อายุ ๓๐ ปีบริบูรณ์ต้องการรับตั้ม อายุ ๑๙ ปีบริบูรณ์ เป็นบุตรบุญธรรม โดยพ่อแม่ ของตั้มให้ความยินยอมจะได้หรือไม่
 - ก. 'ไม่ได้ เพราะในญี่ปุ่นมีอายุแก่กว่าตั้มไม่ถึง ๑๕ ปี'
 - ข. 'ไม่ได้ เพราะตั้มเป็นวัยรุ่น อายุเกิน ๑๕ ปีแล้ว'
 - ค. 'ได้ เพราะในญี่ปุ่น อายุเกิน ๒๕ ปีบริบูรณ์แล้ว'
 - ง. 'ได้ เพราะพ่อแม่ของตั้มให้ความยินยอม'
๓. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน สามารถเข้าชื่อเสนอร่าง พระราชบัญญัติได้เฉพาะในเรื่องใด
 - ก. องค์กรอิสรภาพตามบทบัญญัติของ รัฐธรรมนูญ
 - ข. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - ค. สิทธิเสรีภาพของปวงชนชาวไทย
 - ง. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
๔. ร่างพระราชบัญญัติที่รัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว ใครเป็นผู้นำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อพระมหาภัตtriyทรงลงพระปรมาภิไธย
 - ก. ประธานสภาผู้แทนราษฎร
 - ข. ประธานรัฐสภา
 - ค. ประธานวุฒิสภา
 - ง. นายกรัฐมนตรี
๕. ผู้แทนโดยชอบธรรม คือใคร
 - ก. บุคคลซึ่งจะทำนิติกรรมแทนผู้เยาว์ หรือให้ความยินยอมแก่ผู้เยาว์ในการทำนิติกรรม
 - ข. ผู้ที่ทำกิจการงานต่างๆ แทนผู้เยาว์ก่อนบรรลุนิติภาวะ
 - ค. ผู้ปกครอง บิดาหรือมารดาของผู้เยาว์
 - ง. ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของผู้เยาว์
๖. โภคภัณฑ์กับดาวแล้ว โภคภัณฑ์เป็นของ หมั่นแก่ดาว ต่อมาก็จะหายกับดาว โภคภัณฑ์ ขอแหวนเพชรคืน โภคภัณฑ์จะได้รับแหวน เพชรคืนจากดาวได้หรือไม่
 - ก. 'ไม่ได้ เพราะเมื่อหมั่นกันแล้วของหมั่นตก เป็นสิทธิของดาว'
 - ข. 'ไม่ได้ เพราะดาวเป็นผู้ครอบครองแหวน เพชรวนนั้น'
 - ค. 'ได้ เพราะทั้งสองยังไม่ได้ทำการสมรสกัน'
 - ง. 'ได้ เพราะแหวนเพชรเป็นของโภค'

๗. ขั้นตอนการพิจารณาภัยหมายในสภาก
ผู้แทนราชภูร วาระที่สองนั้น มีลักษณะ
อย่างไร
- แก้ไขเพิ่มเติมแล้วลงมติว่าจะรับร่าง
พระราชบัญญัติหรือไม่
 - พิจารณารายละเอียดของร่างพระราชบัญญัติ
 - พิจารณาหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 - รับหลักการของภัยหมาย
๘. นายเมฆมีภารยาซึ่งผ่าน มีบิดาซึ่ดิน มี
มารดาซึ่ดดาว มีพี่ชื่อหมอก มีน้องชื่อราย
ต่อมานายเมฆถึงแก่กรรม ผู้ได้มีสิทธิได้รับ^๑
มรดก
- ผน ดิน ดาว หมอก ราย
 - ผน ดิน ดาว
 - ดิน ดาว
 - ผน
๙. นิติกรรมในข้อใด ที่ผู้เยาว์สามารถกระทำได้
ด้วยตนเอง
- ทำพินัยกรรมเมื่ออายุครบสิบห้าปี
บริบูรณ์
 - กู้ยืมเงิน จำนวน ๒,๐๐๐ บาท
 - ซื้อรถจักรยานยนต์
 - สมัครงาน
๑๐. ชานนท์ อายุ ๑๙ ปีบริบูรณ์ จะทำการหมั้น^๒
กับสายฝน อายุ ๑๗ ปีบริบูรณ์ ได้หรือไม่
- ได้ แต่ต้องให้บิดามารดาของชานนท์
และสายฝนให้ความยินยอม
 - ไม่ได้ เพราะชานนท์และสายฝนอายุไม่
ครบ ๒๐ ปี บริบูรณ์
 - ไม่ได้ เพราะทั้งชานนท์และสายฝนยัง
เป็นผู้เยาว์
 - ได้ เพราะทั้งสองคนอายุเกิน ๑๕ ปี
บริบูรณ์แล้ว

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๑). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.

กรุงเทพฯ :

คุรุสภาลาดพร้าว.

เกษตรกรณ์ ภักตร์เขียว และคณะ. (๒๕๕๓). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง งานประดิษฐ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่น สาระการเรียนผู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีสำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕. ปริญานินพนธ์ กศ.ม. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนเรศวร.

ชนาริป พรกุล. (๒๕๕๒). การออกแบบการสอน การบูรณาการการอ่าน การคิดวิเคราะห์และ การเขียน.

กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูวงศ์ ฉะยะบุตร . (๒๕๔๗). คู่มือครู แผนจัดการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ในสังคม ช่วงชั้นที่ ๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒. กรุงเทพฯ : วัฒนาพาณิช.

พิชญ์สินี ชุมพุคำ และคณะ. (๒๕๕๓). เอกสารเล่ม ๑ ชุดพัฒนาครู: การสอนแบบโครงงานด้วยการบูรณา

การสาระการเรียนรู้กับวิถีไทย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

วิมลศรี สุวรรณรัตน์และคณะ. (๒๕๕๒). คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการทำโครงงาน.

กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.)

สุคนธ์ ตินรพานนท์. (๒๕๕๕). แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาพื้นฐาน หน้าที่พลเมืองฯ ม.๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑, กรุงเทพฯ: บริษัท อักษรเจริญทัศน์ จำกัด.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ภาคผนวก

(เฉลย)

แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

ก่อนเรียน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
๑.	☐	☐	☐	☐
๒.	☐	☐	☐	☐
๓.	☐	☐	☐	☐
๔.	☐	☐	☐	☐
๕.	☐	☐	☐	☐
๖.	☐	☐	☐	☐
๗.	☐	☐	☐	☐
๘.	☐	☐	☐	☐
๙.	☐	☐	☐	☐
๑๐.	☐	☐	☐	☐

หลังเรียน

ข้อที่	ก	ข	ค	ง
๑.	☐	☐	☐	☐
๒.	☐	☐	☐	☐
๓.	☐	☐	☐	☐
๔.	☐	☐	☐	☐
๕.	☐	☐	☐	☐
๖.	☐	☐	☐	☐
๗.	☐	☐	☐	☐
๘.	☐	☐	☐	☐
๙.	☐	☐	☐	☐
๑๐.	☐	☐	☐	☐

แนวคำตอบใบงานที่ ๑

๑. กฎหมายคืออะไร

กฎหมาย คือ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของรัฐหรือประเทศ ซึ่งใช้บังคับความประพฤติของคนในประเทศนั้น หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะมีความผิดและถูกลงโทษตามที่ได้กำหนดไว้

๒. กฎหมายมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

แนวคำตอบ

กฎหมายเป็นเครื่องมือหนึ่งที่นำมาใช้ในการจัดระเบียบสังคม เพื่อให้สังคมเกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย และสงบสุข เนื่องจากกฎหมายเป็นสิ่งที่ใช้บังคับให้คนในสังคมปฏิบัติตามแนวทางที่สังคมกำหนด เพื่อมิให้สังคมเกิดความวุ่นวาย สับสน เป็นสังคมที่สันติสุข

๓. กฎหมายแบ่งเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

แนวคำตอบ

กฎหมายแบ่งได้หลายประเภทขึ้นอยู่กับว่าแบ่งโดยให้ลักษณะใด ในที่นี้จะขออธิบายโดยการแบ่งตามเนื้อหาของกฎหมาย แบ่งได้ ๓ ประเภท ได้แก่

(๑) กฎหมายเอกชน เป็นกฎหมายว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างเอกชนกับเอกชน ทั้งสองฝ่ายอยู่ในฐานะเท่าเทียมกัน เป็นกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับสิทธิทางแพ่ง

(๒) กฎหมายมหาชน คือ กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับประชาชน ในฐานะที่รัฐเป็นฝ่ายปกครอง และมีอำนาจเหนือกว่า ส่วนประชาชนเป็นผู้อยู่ใต้อำนาจปกครอง

(๓) กฎหมายระหว่างประเทศ คือ กฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับรัฐ

แนวคิดตอบใบงานที่ ๒

๑. ในการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ได้แก่ คณะรัฐมนตรี สมาชิกรัฐสภา ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา หรือองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

๒. หลังจากที่เสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญต่อรัฐสภาแล้ว จะมีกระบวนการพิจารณาเบ่ง
ออกเป็น ๓ วาระ ได้แก่ วาระที่ ๑ ขั้นรับหลักการ วาระที่ ๒ ขั้นพิจารณาเรียงลำดับมาตรา และวาระที่
๓ ขั้นการอภิปรายลงคะแนนว่าเห็นชอบในร่างฯ นั้นหรือไม่

๓. เมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้ว ก่อนนำเข้าทูลเกล้าฯ ถวาย
เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย ต้องส่งให้ ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาความชอบด้วย
รัฐธรรมนูญ

๔. ขั้นตอนในการตราพระราชบัญญัติ ได้แก่ ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติทำการเสนอร่าง
พระราชบัญญัติต่อรัฐสภา หลังจากนั้นรัฐสภาจะพิจารณาร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยเมื่อถูก
ผู้แทนราษฎรพิจารณาไว้แล้วและลงมติเห็นชอบแล้ว จะส่งไปให้ผู้ว่าราชการฯ โดย
หากผู้ว่าราชการเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัตินั้น ก็จะนำเข้าทูลเกล้าฯ ถวาย เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย
ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป แต่หากผู้ว่าราชการไม่เห็นชอบก็จะต้องยับยั้งร่างพระราชบัญญัตินั้นไว้ก่อน
แล้วจึงดำเนินการต่อไปตามขั้นตอนที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้

๕. ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชกำหนด คือ รัฐมนตรีผู้จัดรักษาการตามพระราชกำหนดนั้น

๖. คณะรัฐมนตรี เป็นผู้กำหนดที่พิจารณาร่างพระราชกำหนด

๗. ผู้มีสิทธิเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงและสหกรณ์

๘. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐,๐๐๐ คน มีสิทธิเข้าชื่อเสนอร่าง
พระราชบัญญัติได้

๑๐. ในการเสนอร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าชื่อกันครบตามจำนวนที่
กฎหมายกำหนดแล้ว จะต้องยื่นเรื่องเสนอต่อ สภากองการบริหารส่วนตำบล เพื่อพิจารณา
ตราเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

แนวคิดตอบใบงานที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านกรณีศึกษา แล้วตอบคำถาม

กรณีศึกษาที่ ๑

โก้ อายุ ๑๖ ปี ชวนเก่งซึ่งเป็นเพื่อนอายุ ๑๗ ปี ซึ่งทำการสมรสแล้วไปเชื้อรรถจักรยานยนต์เพื่อไว้ใช้ขับขี่ไปทำธุระในที่ต่างๆ ที่อยู่ห่างไกลจากหมู่บ้าน เจ้าของร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์ไม่ยอมขายรถจักรยานยนต์ให้ทั้ง ๒ คน แต่เก่งได้แสดงหลักฐานการสมรสให้เจ้าของร้านดู

คำถาม

๑. ถ้านักเรียนเป็นเจ้าของร้านจำหน่ายรถจักรยานยนต์ จะขายรถจักรยานยนต์ให้กับใคร จงอธิบายเหตุผล

๒. คราวไม่สามารถซื้อรรถจักรยานยนต์ได้ เพราะอะไร แต่ถ้าเข้าต้องการซื้อรรถจักรยานยนต์ เขาควรปฏิบัติอย่างไร

แนวคิดตอบใบงานที่ ๔

กรณีศึกษาที่ ๑

ศิริกานดาและอิสระชัย ทำการหมั่นกันเมื่ออายุครบ ๒๐ ปีบริบูรณ์ อิสระชัยมอบของขวัญให้แก่ แหนวนเพชร ๑ วงศ์ และสร้อยคอ ๑ เส้น ให้แก่ ศิริกานดา และมอบเงินสด ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่พ่อแม่ของ กันดา

ศิริกานดาเตรียมซื้อที่นอน หมอนมุ้งเครื่องนอน เป็นจำนวนเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท เพื่อเตรียมการ สมรส แต่อิสระชัย กลับไม่ยอมสมรส

คำถาม

๑. ศิริกานดาได้มีสิทธิในทรัพย์สินใดบ้าง

๒. ศิริกานดาหรือฝ่ายหญิงมีสิทธิได้รับค่าทดแทนอะไรบ้าง

กรณีศึกษาที่ ๒

chanan อายุ ๒๖ ปี และน้ำทิพย์ อายุ ๒๐ ปี เป็นสามีภรรยา กัน ทั้งสองคนไม่มีบุตร จึงไปขอเด็กชาย ต้อม อายุ ๑๐ ปี ซึ่งเป็นบุตรของน้าอมจิตราและนิดหน่อย

คำถาม

๑. chanan และน้ำทิพย์สามารถรับต้อมเป็นบุตรบุญธรรมได้หรือไม่ อธิบายเหตุผล

๒. การที่ chanan จะรับต้อมเป็นบุตรบุญธรรมได้ตามกฎหมายนั้น จะต้องปฏิบัติอย่างไร

ประวัติผู้เรียบเรียง

ชื่อ-ชื่อสกุล

นางเพียงใจ วงศ์กระจาง

วันเกิด

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๐

สถานที่เกิด

อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา

ตำแหน่งหน้าที่การงาน ตำแหน่ง ครู (คศ. ๒) วิทยฐานะครูชำนาญการ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเทศบาลวัดศรีสมบูรณ์ ถนนศรีสมบูรณ์ อำเภอปากพนัง
จังหวัดนครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ ๘๐๑๔๐

ประวัติการศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๓๓ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ (ป.๖)
โรงเรียนวัดแจ้ง

พุทธศักราช ๒๕๓๖ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (ม.๓)
โรงเรียนระโนดวิทยา

พุทธศักราช ๒๕๓๘ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (ม.๖)
โรงเรียนนวนมินตราฐ์

พุทธศักราช ๒๕๔๓ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี การศึกษาบัณฑิต (กศ.บ.)
เอกสังคมศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ